
Aandachtsgebied: Leefomgeving
Team Beleid Leefomgeving
Behandelaar: D. van Hagen
Telefoonnummer:

Voorstelnr.
Barneveld, 4 maart 2025
Portefeuillehouder: M.H.J. Pluimers-Foeken

Onderwerp: Tegemoetkoming grafrechten bepaalde groep Molukse inwoners

Gevraagde beslissing:

1. De Subsidieregeling tegemoetkoming grafrechten van bepaalde Molukse inwoners gemeente Barneveld vast te stellen.
2. De jaarlijkse kosten voortvloeiend uit deze regeling € 3000,- structureel te bekostigen vanuit de algemene middelen. Vanwege de omvang van het bedrag heeft dit een te verwaarlozen effect op de kostendekkendheid binnen het totaal van het product begraven.
3. Voor de ceremonie op 21 juni 2025 een plaque beschikbaar stellen op de begraafplaats Plantage waarop het hoe en waarom van de regeling wordt vermeld,
4. De gemeenteraad te informeren over dit besluit als afdoening van de motie van Lokaal Belang over vrijstelling grafrechten aangenomen in de raad van 9 november 2022.
5. Het collegevoorstel, de regeling Molukse grafrechten en het persbericht na besluitvorming onder embargo plaatsen tot en met zaterdag 22 maart 2025 20.00 uur zodat eerst de Molukse gemeenschap zaterdagmiddag vanaf 15.30 uur geïnformeerd kan worden voordat het in de media komt.

1. Inleiding

Op 21 maart 2021 was het 70 jaar geleden dat de eerste boot met Molukse KNIL militairen en hun gezinnen aankwam in Nederland. In maart 2021 is een burgemeestersbrief gestuurd naar de Minister-President om aandacht en erkenning te vragen voor het aangedane leed en pijn aan de Molukse samenleving. Ook oud-burgemeester Luteijn heeft deze brief ondertekend.

In het voorjaar van 2022 is met een voorgenomen collegebesluit aangegeven dat onderzocht wordt hoe in de gemeente Barneveld graven waarin Molukse KNIL inwoners zijn begraven, omgezet kunnen worden naar onbepaalde tijd. In samenwerking met de Molukse gemeenschap vertegenwoordigd door Batu Tjapeu en de Moluks Evangelische Kerk is een regeling voorgesteld die nu voorligt ter besluitvorming.

Ook is in de raad van 9 november 2022 een motie van Lokaal Belang aangenomen om onderzoek te doen naar een mogelijke vrijstelling van grafrechten en de raad over de uitvoering te informeren.

Zoals gemeld zijn samen met de Molukse vereniging Batu Tjapeu en de Moluks Evangelische kerk de uitgangspunten voor de regeling opgesteld. Zo is de regeling niet alleen voor oud KNIL militairen maar voor alle personen die geboren zijn voor 21 juni 1951 (laatste boot aangekomen vanuit de Molukken).

De regeling is voor de doelgroep Molukse inwoners die wonen in de gemeente Barneveld en die geboren zijn voor 21 juni 1951 op de Molukken of op een locatie in voormalig Nederlands-Indië.

Zo doen we recht aan alle personen die gedwongen waren hun land te verlaten.

De rechthebbenden van de graven waarin overledenen zijn begraven, hoeven bij termijngraven geen verlengingen meer te betalen. Bij de uitgifte van een nieuw graf waarin een overledene wordt begraven die aan de omschrijving voldoet in de regeling, hoeft geen termijn voor het grafrecht te worden betaald. De verwerking vindt plaats in de begraafplaatsadministratie.

Batu Tjapeu en de Molukse Kerk geven aan op zaterdag 21 juni uitgebreid stil te willen staan bij het uitvoeren van de regeling met onder andere een plechtig moment op de begraafplaats Plantage.

Een plaque zal in samenspraak vervaardigd en geplaatst worden door de gemeente Barneveld.

Op deze plaque zal uitleg cq toelichting worden gegeven op het hoe en waarom van de regeling.

Voor deze specifieke herinnering wordt éénmaal een bedrag van € 500,- bijgedragen.

2. Beoogd effect

Met deze regeling wordt een gebaar gemaakt naar de Molukse gemeenschap in het besef dat geld of welke tegemoetkoming dan ook, in het niet valt als het gaat om de reden naar Nederland te moeten reizen en uiteindelijk niet meer terug te kunnen.

3. Argumenten

3.1 Door de termijn voor graven op onbepaald te zetten voor de specifieke groep Molukse inwoners van de gemeente Barneveld zoals omschreven in de regeling kan een gebaar gemaakt worden richting Molukse gemeenschap.

De regeling voorziet in het recht op een onbepaalde tijdgraf voor de inwoners van de gemeente Barneveld, geboren vóór 21 juni 1951 op de Molukken of een andere locatie in voormalig Nederlands-Indië. Het is een gebaar richting Molukse gemeenschap voor die mensen die hun leven noodgedwongen in Nederland moesten voortzetten.

4. Kanttekeningen

4.1 Het is goed te realiseren dat deze regeling niet door iedereen in de Molukse gemeenschap zal worden omarmd.

Er zijn signalen dat niet iedereen van deze regeling gebruik zal willen maken. Het is dan ook aan de omschreven doelgroep om te bepalen of men deel wilt nemen of niet.

5. Financiën

Het is lastig om in beeld te krijgen wat de precieze kosten zijn. Dat heeft te maken met de volgende zaken:

- Graven uitgegeven tussen 21 juni 1951 en ca. 1972 werden standaard als onbepaalde tijd uitgegeven. Overledenen die tot de doelgroep van de regeling behoren en in die periode zijn begraven, hebben eenmalig grafrechten betaald en nooit verlengingen. Dit is een aantal van 53 graven.
- Voor de graven uitgegeven na 1972 tot en met 2005 was het niet mogelijk om voor onbepaalde termijn een graf te 'kopen'. De verlengingen van grafrechten die zijn betaald tot en met 21 juni 2021 worden niet gerestitueerd. Wel worden de graven na aangeven van de rechthebbende om deel te nemen, op onbepaalde termijn gezet. Omdat het ene graf nog een termijn heeft tot en met bijvoorbeeld 20 december 2025 kan een ander graf nog een termijn tot het jaar 2050 hebben. Deze graven worden op onbepaald gezet.
- De jaarlijkse kosten voortvloeiend uit deze regeling á € 3000,- te bekostigen vanuit de algemene reserve, dit heeft als gevolg een marginale negatieve uitwerking op de kostendekkendheid binnen het totaal van het product begraven;

6. Participatie en communicatie

a) Participatie

De regeling is samen met Batu Tjapeu en de Molukse kerk opgesteld. Ook de bekendmaking van de regeling wordt gezamenlijk geregeld.

b) Communicatie

In overleg met communicatie en betrokken partijen wordt gecommuniceerd naar de Molukse gemeenschap en naar de media middels een persbericht.

7. Vervolgstap

Na besluit wordt de regeling bekend gemaakt. De doelgroep wordt benaderd met een brief en antwoordformulier waarmee zij kunnen aangeven van de regeling gebruik te willen maken.

De antwoordformulieren worden verwerkt in de begraafplaatsadministratie door de betreffende graven op 'onbepaalde tijd' te zetten.

8. Bijlagen

1. Subsidieregeling tegemoetkoming grafrechten van bepaalde Molukse inwoners gemeente Barneveld.

Besluit van burgemeester en wethouders van de gemeente Barneveld tot vaststelling van de Subsidieregeling tegemoetkoming grafrechten van bepaalde Molukse inwoners gemeente Barneveld.

Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Barneveld;

gelet op artikel 3 van de Algemene subsidieverordening gemeente Barneveld;

besluit:

vast te stellen de **Subsidieregeling tegemoetkoming grafrechten van bepaalde Molukse inwoners gemeente Barneveld.**

Artikel 1. Begripsomschrijving

In deze regeling wordt onder de begrippen 'grafrecht', 'termijn', 'rechthebbende', 'verlengingstermijn', 'urnengraf', 'urnenmuur' en 'openen of sluiten van een graf' verstaan wat daaronder verstaan wordt in de Beheersverordening gemeentelijke begraafplaatsen Barneveld en de Nadere regels gemeentelijke begraafplaatsen Barneveld.

Artikel 2. Criteria, compensatie en administratie

1. Het college compenseert een rechthebbende volledig voor zowel de grafrechten als de verlengingstermijnen voor grafrechten die deze volgens de op dat moment geldende Verordening op de heffing en invordering van de lijkbezorgingsrechten verschuldigd is voor een graf en voor het geplaatst houden van een urn in een urnengraf, urnenmuur of urnenheuvel:
 - a. als de overledene inwoner van de gemeente Barneveld is en behoort tot de Molukse bevolkingsgroep en vóór 21 juni 1951 geboren is op de Molukken of op een locatie in voormalig Nederlands-Indië;
 - b. waarvan de aanschaf of de betaling van de verlenging van een grafrechtstermijn of urnplek op of na 21 juni 2021 plaatsvond en,
 - c. het graf of de urn zich bevindt op één van de vijf algemene begraafplaatsen van de gemeente Barneveld.
2. Als de rechthebbende op grond van het eerste lid recht heeft op compensatie van een grafrecht of van een verlengingstermijn van een grafrecht en het daarvoor verschuldigde bedrag al voldaan heeft voordat dat deze subsidieregeling in werking trad, dan kan het college deze betaling restitueren.
3. In een situatie als bedoeld in het eerste lid, wordt het graf of de urn in de begraafplaatsadministratie ook op 'onbepaald' gezet, met als gevolg dat de rechthebbende geen verlengingstermijnen meer voor het betreffende grafrecht hoeft te betalen.
4. In het geval de rechthebbende voor handelingen, zoals het openen en sluiten van een graf, de plaatsing van een urn, in- en overschrijving, rechten verschuldigd is, dan geldt hiervoor geen recht op compensatie op basis van deze regeling.

Artikel 3. Deelneming

1. Aan de hand van de begraafplaatsadministratie onderzoekt het college voor welke graven en urnen deze subsidieregeling mogelijk geldt en of de rechthebbende daarvan alsmede diens huidige (e-mail)adres bekend is. De betreffende rechthebbenden ontvangen vervolgens van het college een inschrijfformulier met een retourenvelop en een begeleidende brief, waarmee zij kunnen aangeven of zij deelnemen aan deze regeling.
2. Andere rechthebbenden van een graf of van een urn, die menen dat deze regeling daarop van toepassing is, kunnen zich na de bekendmaking van deze regeling in het Gemeenteblad via

begraafplaatsen@barneveld.nl actief bij de gemeente melden met het verzoek het inschrijfformulier te ontvangen.

Artikel 4. Besluit

1. Na ontvangst van een correct ingevuld inschrijfformulier beoordeelt het college of aan de voorwaarden van deze regeling voldaan wordt. Die beoordeling wordt verwoord in een besluit.
2. Als de beoordeling een positieve uitkomst voor de rechthebbende heeft dan bevat het besluit ook een wijziging van de betreffende grafrechten van 'bepaald' en daarvoor geldende termijn naar 'onbepaald' in de begraafplaatsadministratie.
3. Als de rechthebbende voorafgaande aan het nemen van een positief besluit het op basis van deze regeling te compenseren bedrag al betaald heeft, betaalt het college dat bedrag aan de rechthebbende zonder rente terug via diens bankrekening met het nummer dat op het inschrijfformulier ingevuld is.

Artikel 5 Hardheidsclausule

Burgemeester en wethouders kunnen van een of meer artikelen of gedeelten daarvan van deze regeling afwijken als daaraan vasthouden voor een aanvrager of ontvanger gevolgen zou hebben die wegen bijzondere omstandigheden onevenredig zouden zijn tot de daarmee te dienen belangen.

Artikel 6. Slotbepalingen

1. Deze regeling treedt de dag na de datum waarop deze bekendgemaakt is, in werking.
2. Deze regeling wordt aangehaald als: Subsidieregeling tegemoetkoming grafrechten van bepaalde Molukse inwoners gemeente Barneveld.

Aldus vastgesteld op datum collegevergadering ,

Burgemeester en wethouders voornoemd,
W. Wieringa
Secretaris

J. van der Tak,
Burgemeester